

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри німецької мови



Тетяна КАЛИНЮК

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ : ЛЕКСИКОЛОГІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

для підготовки фахівців	<i>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</i>
за освітньо-професійною програмою спеціальності	<i>Середня освіта (Мова і література (німецька, англійська) 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)</i>
предметної спеціальності	<i>014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька)</i>
зі спеціалізації	<i>014.022 Німецька мова і література</i>
галузі знань мова навчання	<i>01 Освіта / Педагогіка німецька</i>

2025-2026 навчальний рік

Розробник програми: Тетяна Калинюк, кандидат педагогічних наук, доцент
завідувач кафедри німецької мови

Ухвалено на засіданні кафедри німецької мови

Протокол № 9 від 29 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньо-професійної програми



Ольга ДОБРИНЧУК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою вивчення навчальної дисципліни «**Теорія німецької мови: Лексикологія німецької мови**» є опанування здобувачами ВО як традиційних, так і новітніх теоретичних і практичних проблем лексикології з точки зору наукових досягнень сучасної вітчизняної та зарубіжної германістики; формування у майбутніх учителів німецької мови основ наукового мислення з перспективою використання матеріалів навчальної дисципліни у практиці навчання німецької мови у закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).

У рамках навчальної дисципліни передбачається розвивати у здобувачів ВО фахові та іншомовні комунікативні компетентності спеціальності, а саме:

професійну філологічну компетентність (удосконалення мовних знань, лінгвокомунікативних умінь; здатність аналізувати філологічні явища з точки зору фундаментальних філологічних принципів, підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів);

мовну компетентність (володіння лексичними, граматичними, фонетичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, стилістичної характеристики, системи форм слова, словотворчої структури і можливості сполучення, функції в реченні, способів словотвору, лексичної полісемії, лексичної антонімії, лексико-семантичного поля, особливостей фразеології тощо);

мовленнєву компетентність (знання тематичної лексики та термінології, засобів вираження структурної організації тексту та лексичних засобів вираження комунікативної інтенції; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурного спілкування).

2. Обсяг навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік навчання	III
Семестр вивчення	VI
Кількість кредитів ЄКТС	3
Загальний обсяг годин	90
Кількість годин навчальних занять	46
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	26
Самостійна робота	44
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус навчальної дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни:

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер, ґрунтується та взаємопов'язана зі знаннями та уміннями, якими здобувач ВО оволодіває під час вивчення навчальної дисципліни *Практика усного та писемного мовлення німецької мови, Лінгвокраїнознавство Німеччини*.

5. Програмні компетентності навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у навчанні

іноземних мов (німецької, англійської) у закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування теорій, сучасних технологій та методів навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчально-виховного процесу в закладі загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 06 Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 09 Здатність використовувати знання з теорії мов, що вивчаються, у професійній діяльності.

6. Очікувані результати навчання:

ПРН 11 Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземних мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті та вміє застосовувати набуті знання у професійній діяльності.

7. **Засоби діагностики результатів навчання:** усне опитування, тренувальні вправи / завдання, презентації, доповіді, тести, модульна контрольна робота, екзамен.

8. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	у тому числі						
	разом	лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 Lexikologie und ihre Ausgangskategorien.							
Thema 1. Die Lexikologie als Wissenschaft im System der Sprachwissenschaft. Verbindung der Lexikologie mit den anderen sprachlichen Lehrfächern. Lexikographie.	6	2	-	-	-	4	-
Thema 2. Das Wort im Sprachsystem. Das Wesen der Wortbedeutung.	8	2	2	-		4	-
Thema 3. Semantische Analyse des deutschen Wortschatzes. Mehrdeutigkeit bzw. Polysemie. Homonymie.	14	4	4			6	
Thema 4. Thema 5. Bedeutungsbeziehungen im lexikalisch-semantischen System. Synonyme. Antonyme.	12	2	4			6	
Thema 5. Wortschatzerweiterung durch Übernahme aus anderen Sprachsystemen (Entlehnungen)	12	2	4			6	
Thema 6. Bereicherung des deutschen Wortschatzes durch Wortbildung. Charakteristik der wichtigsten Wortbildungsarten. Genderspezifischer Wortschatz: Bildung und Gebrauch.	12	2	4			6	

Thema 7. Die soziolinguistischen und funktionalen Aspekte der Stratifikation des deutschen Wortschatzes.	12	2	4			6	
Thema 8. Phraseologie: Grundprobleme und Grundbegriffe.	10	2	4	-	-	4	-
Thema 9. Lexikographie. Lexikographie. Arten von Wörterbüchern. Online-Wörterbücher.	4	2	-	-	-	2	
Разом за змістовим модулем 1	90	20	26	-	-	44	-
Разом годин	90	20	26	-	-	44	-

9. Форми поточного та підсумкового контролю: опитування, тести, презентації, модульна контрольна робота, екзамен.

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

			Екзамен	Разом
Поточний контроль	МКР	СР	40 балів	100 балів
35 балів	15 балів	10 балів		

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». В кінці вивчення змістового модуля, за допомогою відповідної формули, відповідно до рейтингової шкали, підраховується рейтинг кожного здобувача ВО (за умови виконання всіх різновидів роботи, передбачених планами практичного заняття). Бали за змістовий модуль перераховуються за формулою (Середня оцінка навчальної діяльності $\times 0,05 + 0,4 \times$ ваговий бал змістового модуля). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. Відповіді на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (початковий)	1	Здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач ВО не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; знає найбільш поширені вивчені словосполучення, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні, допускає фонематичні помилки.

	3	Здобувач ВО намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач ВО володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач ВО може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач ВО розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічний)	7	Здобувач ВО правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання здобувача ВО досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Здобувач ВО вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач ВО володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Здобувач ВО володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Здобувач ВО має системні, дієві знання; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати

		інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; демонструє свої здібності й схильності з проблеми навчального заняття; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	--	---

Модульна контрольна робота (15 балів)

Здобувач ВО виконує одну модульну контрольну роботу. Метою МКР є контроль успішності засвоєння теоретичних знань та практичних навичок та вмінь, які сформувалися в результаті вивчення всієї навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота виконуються у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Структурно МКР складається з 29 тестових завдань (28 – з варіантами відповідей, 1 – відкрита відповідь).

МКР виконується з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, зокрема ресурсу «Тест». МКР оцінюється у 15 балів шляхом налаштування шкали оцінювання Moodle (ваговий бал кожного питання – 0,5 та 1 бал (відкрита відповідь)).

Оцінювання модульної контрольної роботи:

МКР 15 балів	високий	15 – 14 балів
	достатні й	13 – 12 балів
	середній	11 – 9 балів
	низький	менше 9 балів

Самостійна робота (10 балів)

Самостійна робота здобувачів ВО при вивченні лексикології німецької мови спрямована на розвиток вміння працювати з науковою літературою, опрацьовувати фактичний матеріал, на удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови та на розвиток вміння робити лексичний аналіз тексту (виявлення та розпізнавання словотворчих моделей німецької мови, семантичний аналіз словникового фонду мови). З цією метою здобувачі ВО *виконують вправи та завдання* згідно тематики практичних занять.

Іншим видом самостійної роботи є *підготовки доповіді з презентацією* або *написання наукових тез* з їх подальшою презентацією на практичному занятті (тема узгоджується з лектором).

Кожен вид самостійної роботи оцінюється за 12-бальною шкалою. Підсумковий бал є середнім арифметичним за виконання усіх передбачених видів робіт (виконання вправ / завдань, підготовка доповіді / наукових тез).

Критерії оцінювання презентації:

1. Дотримання плану презентації.
2. Мовна коректність оформлення презентації.
3. Інформативність викладеного матеріалу.
4. Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення презентації.
5. Правильне використання термінології при усному представленні презентації.
6. Наявність ілюстрацій, фото тощо.
7. Використання в презентації аудіо файлів. Наявність завдань для аудиторії.

Оцінювання завдань самостійної роботи:

	високий	9-10 балів
	достатні	7-8 балів

10 балів	й	
	середній	6-7 балів
	низький	менше 6 балів

Підсумковий контроль (екзамен)

Екзаменаційний білет складається із 2 питань, де

- перше питання є теоретичним, максимальний бал – 24;

- друге питання передбачає розкриття змісту 4 термінів, максимальний бал – 16;

Мова іспиту – німецька.

Критерії оцінювання першого питання: завдання оцінюється у 24 бали

Рівень знань	Бал	Критерії оцінювання відповіді
високий	22 - 24	Відповідь здобувача ВО містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє знання основних теоретичних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, правильне розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
достатній	18 - 21	Здобувач ВО дав змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить такі недоліки: недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відповідає змісту екзаменаційного питання.
середній	14 - 17	Здобувач ВО надав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про неправильне розуміння окремих аспектів поставленого питання; відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями; відсутні висновки; - обґрунтування відповіді до ситуаційного завдання є слабко аргументованим і/або в окремих аспектах алогічним.
низький	менше 14 балів	Здобувач ВО не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною. Відповідь на ситуативне питання викладача є необґрунтованою та алогічною.

Критерії оцінювання другого питання: завдання оцінюється у 16 балів.

Кожний термін, описаний повно та розгорнуто, оцінюється в 4 бали; термін, описаний з незначними помилками – 2 бали; неописаний термін – 0 балів.

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – високий рівень;

35-30 балів – достатній рівень;

29-24 бали – середній рівень;
23 бали і менше – не складено.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю визначаються графіком ліквідації академічної заборгованості.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує спеціального програмного забезпечення. Під час вивчення курсу використовується технічне обладнання (комп'ютер/ноутбук, проектор), а також мережа Інтернет, сторінка навчальної дисципліни на платформі MOODLE; відеозв'язок на платформі GoogleMeet, ZOOM (за умови дистанційного/змішаного навчання).

12. Рекомендована література:

Основна:

- Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари: навч. посібник: вид. 4-те, переробл. і доп. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016. 420 с.
- Король А.А. Lexikologie der deutschen Sprache: Lehrbuch = Лексикологія німецької мови: Навчальний посібник для студ. ф-ту іноземних мов. Чернівці : Книги – XXI, 2017. 112 с.
- Ferenbach M., Schüßler I. Wörter zur Wahl: Wortschatzübungen DaF. Stuttgart : Klett, 2024. 1. Aufl. 144 S.
- Oguy O.D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a: Nowaknyha, 2003. 416 S.
- Калинюк Т.В. Zu ausgewählten Problemen der deutschen Phraseologie : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Медобори - 2006, 2016. 128 с.

6. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): навчальний посібник: видання 2-ге доопрацьоване та доповнене. Кіровоград, РВВ КДПУ імені Володимира Випниченка, 2013. 244 с. (електронний ресурс)
7. Казимір В.О., Боднарчук Т.В. Синоніми німецьких дієслів (завдання для самостійної роботи з лексикології): навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута». 2018. 56 с.
7. Добринчук О., Калинюк Т. Aspekte der Herausbildung des Neuhochdeutschen im 18. Jahrhundert (am Beispiel des Stadtplans Kamjanez-Podilskyj (1726) Von Gabriel Bodenehr). *Alfred Nobel University Journal of Philology*. 2024. Vol. 1 (27). P. 177-189. DOI: 10.32342/2523-4463-2024-1-27-12
8. Duden Band 4. Die Grammatik. Dudenverlag, Berlin, 2022. 982 S.
9. Duden Band 8. Das Synonymwörterbuch- Dudenverlag, Berlin, 2024. 1120 S.
10. Duden Band 9. Sprachliche Zweifelsfälle. Dudenverlag, Berlin, 2021. 1088 S.
11. Duden Band 11. Redewendungen. Dudenverlag, Berlin, 2023. 927 S.

Додаткова:

1. Калинюк Т., Зданюк Т.В., Гавловська Т.А. Національно-історичний колорит: німецько-українські паралелі. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія : Філологія (мовознавство) : зб. наук. праць / гол. ред. Є.Б. Барань. Вінниця : ТОВ «фірма Планер», 2021. Вип. 33. С. 145-153.
2. Strank Wiebke Da fehlen mir die Worte : Systematischer Wortschatzerwerb für fortgeschrittene Lerner in Deutsch als Fremdsprache. Leipzig : SchubertVerlag. 2010. 166 S.
3. Німецько-український фразеологічний словник. Укл. В.І. Гаврись, О.Л. Пророченко. Київ: 1981.
4. Rys L. F., Pasyk L. A., Bondarchuk O. Yu. Ausbau des Deutschen Wortschatzes durch Entlehnung. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія": Серія "Філологія"*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). С. 252–258. DOI: 10.25264/2519-2558-2022-13(81)-252-258
5. Лисецька Н. Stresstest як неологізм сучасного німецькомовного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім "Гельветика", 2023. Вип. 66. Том 2. С. 140–145. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-2-20>
6. Лисецька Н., Боднарчук О. Неологізми німецької мови періоду пандемії COVID-19. *Актуальні питання гуманітарних наук: наук. журн. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 56. Том 3. С. 93–98. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/56-3-14>
7. Рись Л. Ф. Перспективи лексикологічних досліджень на базі лексикографічного порталу OWID. Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 21–22 липня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 100-104.
8. Rys L., Pasyk L., Bondarchuk O. Ausbau des deutschen Wortschatzes durch Entlehnung. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). С. 252–258. DOI: 10.25264/2519-2558-2022-13(81)-252-258

13. Інтернет ресурси

№	Адреси веб-ресурсів	Характеристика
1.	http://www.ids-mannheim.de/lexik/uwv/	Institut der deutschen Sprache Mannheim
2	http://www.b-o.de	Навчальні матеріали в онлайн-режимі
3	http://www.deutsch-online.com https://www.deutsch-perfekt.com/#feature-1601538057	Навчальні теми і завдання з різних аспектів мови
4.	DUDEN. URL : https://www.duden.de/	Онлайн-словники німецької мови

5.	DWDS. URL : https://www.dwds.de/	
6.	OWID. URL : https://www1.ids-mannheim.de/lexik/owid.html	
7.	PONS. URL : https://de.pons.com/	
8.	http://www.goethe.de	навчальні матеріали